

İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan düzenlemeye göre ağırlık oranlarına ilişkin sabit katsayıların, işin niteliğine ve işte kullanılan girdilere uygun biçimde toplamı bire (1.00) eşit olacak şekilde belirlenerek ihale dokümanında gösterilmesi ve her sabit katsayı için dördüncü fıkraya göre hesaplamaya esas endeksin belirlenmesinin zorunlu olduğu, oysa idare tarafından fiyat farkı

hesaplama formülüne ilişkin ağırlık katsayılarının belirlenmediği

24.02.2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar’ın “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde “...l) Endeks Tablosu: Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan yurt içi üretici fiyat endeksi, 2003=100, CPA 2008 kısım, bölüm ve gruplarına göre tarihsel seri tablosunu, ... ifade eder.” hükmü,

Anılan Esaslar’ın “Fiyat farkı hesabı” başlıklı 5’inci maddesinde “(1) Fiyat farkı aşağıdaki formüllere göre hesaplanır:

a) Sağlık Uygulama Tebliğinde fiyatları belli olan teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımlarında;

$$F = A_n \times B \times [(S_n/S_o)-1]$$

b) Elektronik haberleşme hizmeti alımlarında;

$$F = A_n \times B \times [(E_n/E_o)-1]$$

c) Diğer hizmet alımlarında;

$$F = A_n \times B \times (P_n-1)$$

$$\dot{I}_n \quad A_{Yn} \quad Y_n \quad G_n \quad M_n$$

$$P_n = a_1 + a_2 \frac{Y_n}{Y_o} + b_1 \frac{G_n}{G_o} + b_2 \frac{M_n}{M_o} + b_3 \frac{A_{Yn}}{A_{Yo}} + c$$

$$\dot{I}_o \quad A_{Yo} \quad Y_o \quad G_o \quad M_o$$

(2) Formüllerde yer alan;

a) F: Fiyat farkını (TL),

b) B: 0,90 sabit katsayısını,

c) An: İlk geçici hakedişte (n=1) olmak üzere (n) inci hakedişte; birim fiyatlı işlerde uygulama ayında gerçekleşen iş kalemlerinin sözleşme fiyatlarıyla çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL), götürü bedel işlerde ise uygulama ayında gerçekleşen ilerleme yüzdesiyle sözleşme bedelinin çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL),

ç) Pn: İlk geçici hakedişte (n=1) olmak üzere (n) inci hakedişte, fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endeksler ile a1, a2, b1, b2, b3 ve c değerlerinin ağırlık oranlarını temsil eden katsayıların yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını,

d) a1: Haftalık çalışma saatinin tamamı idarede kullanılan işçiliklerin ağırlık oranını temsil eden ve 6 ncı maddeye göre fiyat farkı hesaplanan sabit bir katsayıyı,

e) a2: Haftalık çalışma saatinin tamamı idarede kullanılmayan işçiliklerin ağırlık oranını temsil eden sabit bir katsayıyı,

f) b1: Akaryakıtın ağırlık oranını temsil eden sabit bir katsayıyı,

g) b2: Diğer katı veya sıvı yakıtların ağırlık oranını temsil eden sabit bir katsayıyı,

ğ) b3: Malzeme veya diğer hizmetlerin ağırlık oranını temsil eden sabit bir katsayıyı

h) c: Makine ve ekipmanın amortismanına ilişkin ağırlık oranını temsil eden sabit bir katsayıyı,

ı) So: Sağlık Uygulama Tebliğinde yer alan ve ihale tarihinin

içinde bulunduğu ayda geçerli fiyatı,

i) Sn: Sağlık Uygulama Tebliğinde yer alan ve sözleşmeye göre hizmetin gerçekleştirilmesi gereken ayda geçerli fiyatı,

j) Eo: Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksleri-Madde Sepeti ve Ortalama Fiyatlar Tablosunda yer alan ve ihale tarihinin içinde bulunduğu ayda geçerli ortalama fiyatı,

k) En: Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksleri-Madde Sepeti ve Ortalama Fiyatlar Tablosunda yer alan ve sözleşmeye göre hizmetin gerçekleştirilmesi gereken ayda geçerli ortalama fiyatı,

ifade eder.

(3) Ağırlık oranlarına ilişkin sabit katsayıların, işin niteliğine ve işte kullanılan girdilere uygun biçimde toplamı bire (1.00) eşit olacak şekilde belirlenerek ihale dokümanında gösterilmesi ve her sabit katsayı için dördüncü fıkraya göre hesaplamaya esas endeksin belirlenmesi zorunludur. Katsayıların belirlenmesinde öncelikle a2, b1, b2, b3 ve c katsayıları belirlendikten sonra bunların toplamı birden çıkarılarak bulunan sayı a1 katsayısı olarak alınır.

(4) Formüldeki temel endeksler (o) ve güncel endeksler (n)'den;

a) İo, İn: İşçilikle ilgili temel asgari ücreti ve güncel asgari ücreti,

b) AYo: Akaryakıt ürünleri için ihale tarihindeki satış fiyatını,

AYn: Akaryakıt ürünleri için uygulama ayına ait ortalama satış fiyatını,

c) Go, Gn: İhale konusu hizmet kapsamında yer alan malzeme ve

diğer hizmetler için fiyat farkı hesabına esas sayı veya sayıları,

ç) Yo, Yn: Diğer katı ve sıvı yakıtlar için, Endeks Tablosunun 19 numaralı “Kok ve Rafine Petrol Ürünleri”, 19.1 numaralı “Kok Fırını Ürünleri”, 19.2 numaralı “Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri” sütunundaki sayılardan ilgisine göre uygun olan birini veya birkaçını,

d) Mo, Mn: Makine ve ekipmana ait amortisman için, Endeks Tablosunun 28 numaralı “Makine ve Ekipmanlar b.y.s.”, 28.1 numaralı “Genel Amaçlı Makineler”, 28.2 numaralı “Diğer Genel Amaçlı Makineler”, 28.3 numaralı “Tarım ve Ormancılık Makineleri”, 28.4 numaralı “Metal İşleme Makineleri ve Takım Tezgahları”, 28.9 numaralı “Diğer Özel Amaçlı Makineler” sütunundaki sayılardan ilgisine göre uygun olan birini veya birkaçını,

ifade eder.

(5) Yukarıdaki endekslerden Go ve Gn için idarece; Endeks Tablosundan alt sektörler itibarıyla malzeme ve diğer hizmetlerin niteliği ve gereklerine uygun olan endeksin tespit edilerek ihale dokümanında belirtilmesi zorunludur. İdarelerin bu tespiti yapamamaları durumunda ise Go ve Gn endeksleri için Endeks Tablosunun “Genel” sütunundaki sayılar esas alınır. Ancak malzemeli yemek hizmeti alımlarında Endeks Tablosunun 10 numaralı “Gıda Ürünleri” sütunundaki sayı veya bu endeksin alt endekslerinde belirtilen sayılardan uygun olan birinin veya birkaçının ihale dokümanında belirtilmesi gerekir.

(6) Elektronik haberleşme hizmeti alımı ihalelerinde kullanılacak olan Eo ve En fiyatlarına ilişkin olarak, her bir hizmet iş kalemi için ayrı ayrı olmak üzere, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksleri- Madde Sepeti ve Ortalama Fiyatlar Tablosunda yer alan;

a) Telefon Görüşme Ücreti (Şehiriçi),

- b) Telefon Kart Ücreti,
- c) Cep Telefonu Görüşme Ücreti,
- ç) İnternet Ücreti,
- d) Telefon Görüşme Ücreti (Şehirlerarası),
- e) Telefon Görüşme Ücreti (Milletlerarası),
- f) Telefon Görüşme Ücreti (Sabit Hattın Cep Telefonuna),
- g) Telefon Görüşme Ücreti (Sabit),

fiyatlarından alıma konu iş kalemindeki hizmet türüne uygun olanlar idarelerce belirlenerek ihale dokümanında belirtilir.

(7) İşin gerçekleştirilmesinde kullanılacak malzeme ve makine ile ekipmanın niteliği dikkate alınarak, fiyat farkı hesabına esas b1, b2, b3 ve c değerleri için aynı anda birden fazla endeks de belirlenebilir. Bu durumda, her bir endeksin nispi ağırlığı da belirlenir.

(8) Yukarıdaki endekslerden birinin veya birkaçının sözleşmenin uygulanması sırasında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından değiştirilmesi halinde, değiştirilen endekse eşdeğer yeni bir endeks belirlenir ise bu endeks; yeni bir endeks belirlenmez ise, Endeks Tablosunun “Genel” sütunundaki sayı esas alınarak fiyat farkı hesaplanır.” hükmü,

Anılan Esaslar’ın “Uygulama Esasları” başlıklı 7’nci maddesinde “(1) Bu Esaslara tabi hizmet alımı ihalelerinde fiyat farkı uygulanabilmesi için, söz konusu işlerin ihalelerine ilişkin idari şartname ve sözleşmelerde, bu Esaslara göre fiyat farkı hesaplanacağına belirtilmiş olması gerekir. Ancak, sözleşme süresi 365 takvim gününü aşan bu hizmet alımı ihalelerinde fiyat farkı hesaplanacağına ilişkin düzenlemeye yer verilmesi zorunludur. Sözleşmelerde yer alan

fiyat farkına ilişkin usul ve esaslarda sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz. ..." hükmü yer almaktadır.

İdari Şartname'nin "Fiyat Farkı" başlıklı 46'ncı maddesinde "46.1. İhale konusu iş için sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıdaki esaslara göre fiyat farkı hesaplanacaktır.

46.1.1.

24.02.2022 tarihinde yayınlanan 4734 sayılı kamu ihale kanununa göre ihale edilen hizmet alımlarında uygulanacak fiyat farkına ilişkin esaslara göre aşağıdaki şekilde fiyat farkı verilecektir.

1.Grup 2. Grup için Fiyat farkı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

$$P_n = G_n / G_0$$

Formüllerde yer alan;

a) F: Fiyat farkını (TL),

b) B: 0,90 sabit katsayısını,

c) A_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte; birim fiyatlı işlerde uygulama ayında gerçekleşen iş kalemlerinin sözleşme fiyatlarıyla çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL), götürü bedel işlerde ise uygulama ayında gerçekleşen ilerleme yüzdesiyle sözleşme bedelinin çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL)

ç) P_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte, fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endekslerin yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını,

Formüldeki temel endeksler (o) ve güncel endeksler (n)?den;

Go, Gn: İhale konusu hizmet kapsamında yer alan malzeme ve diğer hizmetler için fiyat farkı hesabına esas sayıyı ifade eder.

Malzemeli yemek hizmeti alımlarında Endeks tablosunun 10 numaralı Gıda Ürünleri sütunundaki sayı baz alınacaktır.

İhale Dokümanında belirtilen personeller için, asgari ücret taban fiyatı artışından kaynaklı fiyat farkı verilecektir. İhale dokümanında belirtilen personeller için; 24.02.2022 tarih 31760 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar, İşçilik Maliyetlerinde Değişiklik başlıklı 6. Maddesi esas alınarak hesaplanacaktır.” düzenlemesi,

Sözleşme Tasarısı’nın “İşin süresi” başlıklı 9’uncu maddesinde “9.1. İşin süresi, işe başlama tarihinden itibaren 24 (YirmiDört) aydır...” düzenlemesi,

Anılan Tasarı’nın “Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları” başlıklı 14’üncü maddesinde “14.1. Yüklenici, gerek sözleşme süresi, gerekse uzatılan süre içinde, sözleşmenin tamamen ifasına kadar, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerde artışa gidilmesi veya yeni mali yükümlülüklerin ihdası gibi nedenlerle fiyat farkı verilmesi talebinde bulunamaz.

14.2. Bu sözleşme kapsamında yapılan işler için fiyat farkı hesaplanacaktır.

24.02.2022 tarihinde yayınlanan 4734 sayılı kamu ihale kanununa göre ihale edilen hizmet alımlarında uygulanacak fiyat farkına ilişkin esaslara göre aşağıdaki şekilde fiyat

farkı verilecektir.

1.Grup 2. Grup için Fiyat farkı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

$$P_n = G_n / G_o$$

Formüllerde yer alan;

a) F: Fiyat farkını (TL),

b) B: 0,90 sabit katsayısını,

c) A_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte; birim fiyatlı işlerde uygulama ayında gerçekleşen iş kalemlerinin sözleşme fiyatlarıyla çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL), götürü bedel işlerde ise uygulama ayında gerçekleşen ilerleme yüzdesiyle sözleşme bedelinin çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL),

ç) P_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte, fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endekslerin yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını,

Formüldeki temel endeksler (o) ve güncel endeksler (n)?den;

G_o , G_n : İhale konusu hizmet kapsamında yer alan malzeme ve diğer hizmetler için fiyat farkı hesabına esas sayıyı ifade eder.

Malzemeli yemek hizmeti alımlarında Endeks tablosunun 10 numaralı Gıda Ürünleri sütunundaki sayı baz alınacaktır.

İhale Dokümanında belirtilen personeller için, asgari ücret taban fiyatı artışından kaynaklı fiyat farkı verilecektir. İhale dokümanında belirtilen personeller için; 24.02.2022 tarih 31760 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında

Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar, İşçilik Maliyetlerinde Değişiklik başlıklı 6. Maddesi esas alınarak hesaplanacaktır.” düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden ihale konusu işin süresinin 365 takvim gününü aşan bir hizmet alımı olduğu durumlarda, İdari Şartname ve sözleşmelerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslara göre fiyat farkı hesaplanacağıının belirtilmesi ve bu doğrultuda ihale dokümanında malzemeli yemek hizmeti alımlarına ilişkin olarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan endeks tablosunun 10 numaralı “Gıda Ürünleri” sütunundaki sayı veya bu endeksin alt endekslerinde belirtilen sayılardan uygun olan birine veya birkaçına yer verilmesi gerektiği, idarece ihale dokümanında fiyat farkı verileceğine ilişkin düzenleme yapılması durumunda, malzemeli yemek hizmeti alımı ihalelerinde hizmet alımında kullanılacak girdilerin ağırlık katsayılarının ve kullanılacak alt endekslerin dokümanda belirlenmesinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

İdare tarafından hazırlanan İdari Şartname ve Sözleşme Tasarısı’nda malzemeli yemek hizmeti alımlarında endeks tablosunun 10 numaralı gıda ürünleri sütunundaki sayının baz alınacağıının, ihale dokümanında belirtilen personeller için; 24.02.2022 tarih 31760 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar, İşçilik Maliyetlerinde Değişiklik başlıklı 6’ncı maddesinin esas alınarak hesaplanacağıının düzenlendiği görülmüştür.

Diğer taraftan idarenin şikayete cevabında belirttiği uyuşmazlık konusuna ilişkin zeyilname ile düzenleme yapıldığı

hususuna ilişkin yapılan incelemede, ihalede 04.10.2022 tarihinde yapılan zeyilname ile de ağırlık oranlarına ilişkin sabit katsayıların belirlenmediği anlaşılmış olup zeyilname ile mevzuata aykırılığın tamamıyla giderilmediği görülmüştür.

Yukarıda aktarılan mevzuat açıklamaları ve tespitler neticesinde, idarelerin malzemeli yemek hizmeti alımlarına ilişkin olarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan endeks tablosunun 10 numaralı "Gıda Ürünleri" sütunundaki sayı veya bu endeksin alt endekslerinde belirtilen sayılardan uygun olan birine veya birkaçına yer verilmesi gerektiği, şikayete konu ihalede idare tarafından endeks tablosunun 10 numaralı "Gıda Ürünleri" sütunundaki sayının baz alınacağıının düzenlendiği, dolayısıyla söz konusu düzenlemenin bu yönüyle mevzuata uygun olduğu,

Ancak, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan düzenlemeye göre ağırlık oranlarına ilişkin sabit katsayıların, işin niteliğine ve işte kullanılan girdilere uygun biçimde toplamı bire (1.00) eşit olacak şekilde belirlenerek ihale dokümanında gösterilmesi ve her sabit katsayı için dördüncü fıkraya göre hesaplamaya esas endeksin belirlenmesinin zorunlu olduğu, oysa idare tarafından fiyat farkı hesaplama formülüne ilişkin ağırlık katsayılarının belirlenmediği, söz konusu hususun da sözleşmenin yürütülmesi aşamasında ihtilafa sebebiyet verebileceği anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2022/053
Gündem No	: 31

Karar Tarihi	: 16.11.2022
Karar No	: 2022/UH.II-1411